

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo administracija in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Cesar v Benetkah.

Cesar so se včeraj peljali skoz Ljubljano na Laško ter se v ponedeljek z laškim kraljem snidejo v Benetkah. Kdor ve, na kak krivičen način so nam Lahi vzeli lombardsko in beneško kraljestvo, kteremu so naš cesar stregli, kar so mogli, da bi ljudstvo bilo zadovoljno, ve tudi ceniti zatajevanje, kterega so si cesar naložili, da se hočejo ravno v Benetkah sniditi z laškim kraljem. Lepše bi ne mogli pokazati, da so pozabili vse krivice, da iščejo le blagor narodov svojih, da tudi Lahom želé srečo in zadovoljnost, če jo morda ložej najdejo v zedinjeni Italiji, kakor nekda združeni z Avstrijo, nego da so sami za shod izbrali Benetke, kjer jih bo vse opominjalo, da vse to je enkrat bilo njihovo. Pošteni laški listi to tudi pripoznavaajo ter v tem shodu vidijo poročstvo pravega prijateljstva med Avstrijo in Italijo. Vse drugače pa sodijo radikalni listi. Dokler so bile Benetke in Lombardija še avstrijske, so rogovilili, kar so mogli, da bi se odcepili od Avstrije; zdaj so se jim želje spolnile, zdaj imajo „zedinjeno“ Italijo, in človek bi sodil, da morajo biti hvaležni našemu cesarju, ki so Lahom blagodušno odstopili Benetke, da si so bili pri Kustoci in Visu od naših hrabrih vojakov dobro našeškani. A ti ljudje črtijo vladarje, ktere bi najraje s pota spravili, in ker si ne upajo napadati svojega kralja, zato pa o našem cesarju pišejo strašno sovražno in nesramno.

„Secolo di Milano“, „Popolo Romano“, „Capitale“ in mnogi drugi lističi o popotovanju cesarjevem pišejo tako predrzno in razžalivo, da človek ne ve, kdo je manj vreden, ali ti rogovileži, ali pa laške postave, ki kaj tacega dopuščajo. „Capitale“ kralju svetuje, da naj cesarja avstrijskega pelje na gomile narodnih mučnikov (puntarjev), ki so po avstrijskih postavah bili usmrteni. 22. marca je ta list pisal, da društvo „Associazione del Progresso“ je imelo zbor, pri kterem se je posvetovalo, kaj bi bilo pri prihodu cesarjevem storiti. Veliko družbenikov se je bilo zbralo in odbor je prebral pismo nekega družbenika Avona, ki Benečanom piše, da prihod avstrijskega cesarja žali najdražje in najrahlejšje čute benečanskega ljudstva. Dalje se je bralo to-le pismo: „Podpisanim, sestri Angeli Scasellinia, očetu, bratom in sestram Bernarda Canala, pa bratom Janeza Zambellia, ki so se bili pregrešili s tem, da so domovino bolj ljubili kakor svoje življenje ter so bili vsled sodnijske obsodbe podpisane od Franciška Jožefa v Mantovi obešeni, je srce prebodla novica, da ravno tisti Franc Jožef si je izbral Benetke, mesto tolikih mučnikov, da obišče našega kralja. Da si imamo oprostene sveto dolžnost odpustiti, vendar od nas ne morete zahtevati, da vse to pozabimo. Tega tudi ne morete pričakovati od mnogih drugih, ki svoje drage obžalujejo. Da si

pripoznavamo politične dolžnosti, smo si vendar zastoj prizadevali zadušiti v svojem srcu ta jek, kterega bode razumel vsak domorodec, in kateri nas bode še posebno opravičil pred našimi sodržavljani.“ Pri razgovoru o tej reči so vsi pričujoči, razun dveh, sprejeli to-le resolucijo: „Ker je politično sramotno, da avstrijski cesar ne gre v Rim, ki kot glavno mesto zastopa narod laški in strinja pravice zedinjene Italije; ker je prestani despotizem še živo v spominu v Benetkah, kjer se še mnogim meščanom poznajo nasledki ječ in prestane grozovitosti, in kjer so še komaj pokopali ostanke domorodnih žrtev, in ginjeni od jeka, kterega so v imenu beneških domorodcev zagнали sorodniki v Mantovi obešenih, obžalujemo, da so laški ministri sprejeli avstrijskega cesarja v Benetkah, in od domoljuba svojih družbenikov pričakujemo, da se bodo obnašali tako, kakor bode najbolje pristovalo društvenim čutom in časti domovine.“

Tako počenjajo ti rogovileži in le malo manjka, da kar očitno ne prigovarjajo k zavratnemu napadu. Pač vemo, da bo laška policija ostro čula in pazila, da se cesarju našemu ne zgodi kaj žalega, a prevelicega srda nam kri v lice stopa, da smejo na Laškem tako žaliti našega cesarja in da laška vlada k vsemu temu molči! Tem iskrenejšje tedaj želimo, da bi ga na tem popotovanju spremljal angel Gospodov ter ga srečno zopet pripeljal nazaj!

Dika jugoslovanska.

(Dalje.)

To zdi se mi danes potrebnije, kot kedaj! O času moje mladosti je v šoli vladal ostrejši red nego danes, in jaz vsaj od svoje strani ne morem dosti Boga zahvaliti, da sem skoro vso svojo mladost v semeniščih in vstavih preživel pod strogo disciplino. Ako je kaj v meni znanja in dobrote, priznavam drage volje, da je to čisti dar božji in posledek onega ojštega reda, kateri vlada v semeniščih. Jaz resnejši značaj, učenost in vsakovrstno vrednost angleškega naroda največ pripisujem temu, da se mladež vseučiliška na Angleškem odhranjuje večidel v konviktih in pod strahom. Danes vlada večja svoboda mimo nekda po šolah in vseučiliščih. Bodi si, in biti more tudi velike koristi, kajti ni dvombe, da je ono bolj plemenito, kar se opira na svobodno voljo in odloko, toda le pod enim pogojem, in ta je: da mladež dobro obrača to svobodo, da se sama po sebi prav resnobno dela poprime, da od učenja nikdar brez vzroka in važnega povoda ne izostane; da, ob kratkem, čim je manj straha vnanjega, tim več bode v vsaki duši in v vsakem srcu strahu notranjega, po kterem se drug z drugim skuša v delu, v marljivosti, v poštenji in častnem obnašanji. In ker to brez pomoči od zgoraj biti ne more, zato prosim mladenče in zaklinjam z ozirom na narodno bodočnost,

kter se na nje oslanja, da veri svojih očetov ne postanejo gluhi. Imej vsak, komur je kolikaj mogoče, svojo biblijo, ter kedar ti po drugem učenji in branji duh opeša, razvedri in pokrepčaj si ga s kterim poglavjem svetega pisma vzlasti novega zavéta. To je vselej meni vsaj bil, in je še dan danes najboljši odmor ali oddihljaj. Imej vsaki tudi ubožni nad posteljo svojo znak sv. križa, pak reci vsaj zjutraj in zvečer Zveličarju svojemu: Ti si Jezus, pot, resnica in življenje, ti me vodi, ti me krepi, ti me navdihuj! Ti si neimevši, kamor bi položil glavo svojo, vse svoje sveto življenje posvetil nemirljivi resnici in pravici, ktera svet vlada ter vladala bode na veke, daj, da isti sveti namembi i jaz posvetim ves čas svoj ter vse moči duše svoje vzlasti v tej pomladnji dobi svojega življenja! Ti si me, Gospod, s sveto krvjo svojo pobratil in v sveti božestveni smrti svoji obudil v novo više življenje, posveti ti življenje in prizadevanje moje in daj, da, kakor si ti v naravi človeški meni podoben postal, i jaz tebi večnemu vzoru svojemu po milosti in pomoči tvoji vsaki dan podobniši ter za vsako delo in opravilo sposobniši postanem! Daj, mili večni moj dobrotnik, da pod bremenom svoje važne naloge ne omagam in stori mi jarem, ki ga nosim, lahak in sladak: Jugum meum suave et onus meum leve. Oh mladež moja! védi, da v tem stoji pogoj življenja in smrti tvoje ter naroda našega.

Ali ako je s te strani očitno, da duša mladenška ima biti krščanska, ako hoče resnici in nauku posvetiti se z onim delom in trudom, ki vodi k namenu; to biva še očitniše, kedar se ozremo na vse ono, česar se duša človeška varovati mora, ako se hoče obogatiti s pravo resnico, z vednostjo in umetnostjo. Dve reči ste vzlasti, kterih se v tem oziru varovati ima duša, in sicer najprej oholosti ali napuha. Filozofija in prislovice vseh narodov, pa tudi našega, kažejo ter potrjujejo istino, da ohola duša oslepi, in to je povse naravno, kajti Bog je večni izvir vsake resnice, in kar je solnce zemlji, to je Bog duši človeški. Vsaki človek, kateri iskreno hrepeni po resnici, mora iz dna svoje duše klicati vedno: Gospod, ti si večna luč, razsvetli ti dušo mojo in razprši tmino, ktera me objema! Prevzetnež se pa odvraca od Boga, kajti sam sebe dela za malika, kteremu se klanja v svoji notranjosti. On je po svojem mnenji sam po sebi toliko svetel in sijajen, da mu pomoči od zgoraj ni treba.

Človek ima v omejenosti svoji spoštovati ono sveto dedino — resnico, ktera se od kolena do kolena, tje do naših časov izročuje in je človeštvu nekako duševna hrana. Človek, kateri teži za resnico, mora se ozirati i na tuji svet in tuje prepričanje. Prevzetnež pa prezira nalašč (ex professo) človeštvo in vso tradicijo ljudsko. On prezira nad vse vzgled božji, in zametuje vsaki vzgled, vsaki svet in vsako prepričanje ljudsko. On je sebi samemu

največi vzgled, in ves svet naj bi se klanjal njegovi glavi. Čim bolj nova, nenavadna in rekel bi absurda ali neslana je kaka stvar, tim ljubša je njemu. Zakaj bi on enak bil ostalemu učenemu svetu? Po skušnji vseh časov je spričano, da napuh za resnico ni. Evo nekaj primeri!

Sveti Peter, dokler je bil ponižen, pozna in priznava celo najgloblje skrivnosti bitja Jezusovega; napuhivši se pak ne sprejame ni najbolj jasne resnice. Jezus pri sv. Janezu v pogl. 6. govori o največi skrivnosti verski, to je o svetem telesu in o krvi svoji, katero ima svetu biti jelo in pilo, to je, vir neumrlega življenja. Na dokaj odločne in povse jasne besede Jezusove popusti ga ljudstvo, katero je malo poprej čudovito nahranil in napojil; a Jezus obrnivši se k apostelnemu pravi: Ali me hočete tudi vi zapustiti? Tedaj reče Peter v imenu vse ostale družbe: Kam čemo? Gospod, ti imaš besede večnega življenja! Glej v prosti izreki dvojno skrivnost v eno spojeno, to je skrivnost vednosti in ponižnosti, kajti sv. Peter hoče reči: Gospod, mi globoke skrivnosti, katero oznanuješ, ravno tako kakor drugi ljudje ne razumemo; ali — to vémo, da si ti pravi in živi Bog, da se tvojemu neizmernemu umu in sveti tvoji besedi pokloni naj vsaki um. Pa tisti Peter poznej najprostejše resnice ne prizna, to je, ne veruje, da če Kristus umreti, dasi je velikokrat govoril o smrti svoji ter v njej zaznamoval vir neumrlega življenja za ves svet, in dasi je iz neizmernega sovraštva pisarjev in farizejev, in iz nestanovitnosti ljudstva, katero danes vpije „Hosanna“, jutri pa, „Crucifige“, lahko bilo videti, da bode Jezus vjet in k smrti obsojen. Peter ne verjame, ker si je bil v glavo vbil, da bode Jezus vstanovil pozemsko kraljestvo ter prvo mesto poleg sebe njemu odločil. I tedaj se je Peter samo zbog svoje oholosti hudo spotaknil, kedar je na opombo Jezusovo: „vsi me bote zapustili“ odgovoril: ako te vsi zapustijo, jaz te zapustil ne bom, jaz sem pripravljen iti s teboj v smrt. Peter, kateri se je v prevzetnosti svoji povzdignil bil nad vse druge brate, kateri so priznavali svojo slabost, globoko je pod vse druge padel, kedar je na glas ženski rotal se, da ga ne pozna.

Iz zgodovine posvetne bodi mi svobodno povedati en sam slučaj, kateri je imel grozne posledice. Vsak vé, kako ogromnega duha bil je Napoleon I. Thiers, divni njegov povestnik, predstavlja nam ga v mladi dobi kot vzor krotosti in čednosti, kateri dasi najumnejši, vendar o vsaki priliki praša tudi druge ljudi za svet. V tej posebni lastnosti njegovi nahaja Thiers po vsej pravici ključ čudovitega uspeha v prvi dobi življenja njegovega. Pozneje se je prevzel, in koj je tudi oslépel ter grob izkopal samemu sebi in vsemu svojemu dobitku. Po strašni zgubi v Rusiji se je Napoleon uspešno še boril proti Rusu in Prusu. Delalo se je po nekoliko krvavih bitvah o tem, da naj i Avstrija pristopi v zvezo ali koalicio. Meternich od strane tasta Napoleonovega pride v Draždane k Napoleonu. V prednjih sobah najde skoro vse bolj znamenite generale francoske, prepričane, da je Francoska hudo opešala, da jej brez skrajne nevarnosti in očitne škode ni mogoče bojevati se proti vsej Evropi. Vsi toraj spremljajo Meternicha z najtoplejšimi željami, da bi se mu posrečilo Napoleona pripraviti na mir. Meternich je zastoj ponujal Napoleonu tako Francosko, kakoršne danes noben Francoz si niti v sanjah domišljati ne sme. Ponujal mu je, ako se dobro spominjam, celo Francosko po obeh bregovih Rajne, ponujal celo Holandijo, Belgijo itd. Napoleon noče popustiti, in

poslanec carski se vrne brez uspeha. Živo opisuje Thiers, kako so generali v prednjih sobah i z očmi i z obrazom i z vsim vnanjim životom popraševali: kako je? jeli vprašanje o smrti ali življenji srečno rešeno za Francosko? Meternich ne postoji pri njih, nego samo ostro in odločno jim vzklikne: „Votre empereur est un fou“. In prav je rekel; ta genialni človek postal je po oholosti in ošabnosti svoji pravi norec, kateri je sebe in narod svoj strmoglavil v skrajno nesrečo. Bitva mu je lipska dala poslednji udarec. — (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. aprila.

Avstrijske dežele.

Dunajskemu „Tagblattu“ se iz Českega piše, da po vrnitvi cesarjevi se bodo v ministerstvu zgodile nekatere premembe. Koller postane najbrže ministerski predsednik in na njegovo mesto pride nov vojni minister še preden se snidejo delegacije.

Ustavoverci so silno veseli, da južno-tirolski poslanci pridejo v deželni zbor. A to bode nemškim ustavovercem le malo pomagalo, ker je obče znano, kaj Tridentinci želé. Korenjaški Tirolci pa se jim ne bodo dali strahovati, kakor se ne dajo liberalnim prusakom. Le škoda, da so sami ravno zdaj razdvojeni v dve stranki, katerih ena je za vdeleženje zbora, ena pa ne. „Človek bi skoro obupal“, piše „Reform“; „ravno sedaj, ko bi se po moški slogi reč srečno rešila, se tudi na Tirolskem prične nesrečna razprtija ter nov pogum daje skupnim sovražnikom, ki so bili že vsi preplazeni.“

Ogerski minister Tisza je imel že prepir s starešinstvom glavnega mesta, ker ni hotel potrditi nekaterih prememb mestnih tarif. To je zbudilo hudo nevoljo pri mestnih očetih in Tisza se je za zdaj vdal. Vendar pa se hočejo mestni očetje zaradi tega pritožiti pri državnem zboru. Sicer pa Madjari še vedno ukajo zaradi pomirjenja domačih strank, le nemadjarski narodi se ne radujejo, ampak tiho in mirno pričakujejo, kaj bo. Ta tihota večine ogerskih prebivalcev je za Madjare jako pomenljiva, pa oni so za vse, kar ni madjarsko, gluhi in slepi.

Vnanje države.

V **pruskem** glavnem mestu so zapored bivali vnanji poslanci štirih najmočnejših dvorov ter so z Bismarkom imeli svoje razgovore. Vradni listi trdijo, da to nima posebnega pomena, navadni ljud pa v tem vidi dokaz, da Bismark zopet nekaj kuha. — Pruski škofi so se v Faldi sošli k posvetovanju; vrtislavskega škofa Försterja bode vlada odstavila, ker se je v nekem javnem pismu skliceval na okrožnico papeževo. Če Försterja preženó iz Pruskega, se bode umaknil na Avstrijsko, kjer ima velik del svoje škofije.

Bavarci so dobili novega vojnega ministra, ki pa ni nič, bolji od odstopivšega Prankha.

V **Benetkah** so 22. p. m. odkrili spominek Daniela Manina, ki je bil leta 1848 in 1849 na čelu puntarske vlade. Kaj Lahi sedaj počenjajo, je za nas pač vse eno; zanimivo pa je, da dr. Klun v „N. Wr. Tagblattu“ preslavlja tega Manina. Neki Klun, piše „Volksfrd.“, se je vdeležil omenjenega vpora in sicer ne kot skrivni Avstrijec, ampak kot besen potalijančen republikanec... 31. oktobra je ta Klun v beneškem

časopisu objavil neki članek, v katerem piše, da morivci Latourievi so bili vsi svobodni narodi, da mi vsi, ki smo vdani liberalizmu, smo pripravljeni podpisati to obsodbo, in da kakor je padel on, morajo konec storiti vsi plemeniti bliskači. Tudi Wurzbachov biografični slovar ve o nekem Klunu, ki je bil tista leta odgojitelj v Benetkah, pozneje vrednik vradne „Laib. Ztg.“, tajnik kupčijske zbornice v Ljubljani, deželni in državni poslanec, in je postal celo c. k. dvorni svetovalec ter po kratki službi dobil lepo pokojnino. Nedavno smo nekega Kluna brali tudi med častitljivimi brati framasonske lože Humanitas. Radi bi tedaj vedeli, so li slavitelj Maninov v „N. Wr. Tagblattu“, dr. Klun v beneškem časopisu, dvorni svetovalec pa framason različne osebe, ali je vse to ravno tista oseba pa v raznih oblekah, v rudečarski suknji s framasonskim usnjatim prepasom in v uniformi dvornega svetovalca? Naši bralci tega tička že tako dobro poznajo, da jim ni treba praviti, da ta mož je odpadnik naš Vicencij Fererij Klun.

Iz Španjskega so te dni liberalni listi poročali, da 6 generalov Karlosovih se je odločilo za Alfonsa. A vsa ta poročila so zlagana. Mendiri, Dorregaray, Tristany in Saballs so se določno izrekli zoper Kabrera, kteremu je Don Karlos s posebnim dekretom vzel službo in častne priimke podeljene mu od njegovih prednikov Karla V. in VI.

Izvirni dopisi.

Iz spodnje Idrije, 28. marca. (Odgovor gosp. Antonu Plešnarju na dopis v 35. listu „Slov. Naroda“ 13. februarja 1875.) Po naključju dobim v roko „Sl. Narod“ št. 35, v katerem je bil dopis g. Plešnarja o meni. Ko ga preberem, se močno začudim, kako da se bega tak pošten mož, kateri je bil 6 let ves vnet za blagor in pravo v idrijskem okraju, ko smo se posvetovali, kako bi bilo tukajšnjim revnim prebivalcem pomagati itd. Prvo smo okoli 20. avgusta 1867. l. dali odgovor na krivično tožbo g. J. L. na deželni odbor v Ljubljano, on sam ga je spisal, ko mu je bilo najbolj znano, kako so idrijski gospodje z delom za ceste pri javni dražbi delali; in zdaj bi on rad vse na staro nazaj spravil. — Drugo smo se bili pogovorili in smo prošnjo sl. c. k. deželni vladi v Ljubljano dne 16. grudnia 1867 poslali za napravo mitnic na idrijski cesti, po katerih bi ceste bile v boljšem stanu ohranjene, in bi bilo tukajšnjim prebivalcem močno pomagano; pa do zdaj še nismo odgovora dobili. — Tretje smo se dolgo ptezali po svetu sl. c. k. okraj. glavarja g. Ogrinca, ljubi Bog naj mu obilno poplača, da je nam pripomogel k pravični razdelitvi posipanja idrijske ceste; dobili so je, namesto kacij 500 sežnjev — 11856 sežnjev Idriji za posipanje; ali je bilo to prav, da so ubogi kmetje, ki ceste nič ne rabijo, morali toliko več popravljati ali posipati?

Ker so pa Idrijčani jih na limanice vjeli, je prav čudno, da tako hitro na pravo in dobro pozabijo in rajše k slabemu, kakor dobremu nam Slovencem pomagajo. To pokaže nam že g. Plešnarjev dopis v „Sl. Narodu“; naj mu ob kratkem nekoliko odgovorim.

K prvemu. Ali se ne morete več spomniti, da ste mi dne 16. junija 1873 v Idriji pred veliko gostilno naravno povedali, ktere je viši c. k. idrijski rudarski predstojnik g. Lipold za cestne odbornike odbral in idrijskemu županu naročil, naj tudi drugim županom in svetoval-

cem po g. Lipoldu odbrane može priporočati? Vi ste rekli: „sem njim naravnost povedal, da tega že ne bodo ubogali!“ To ste res prav vedeli, tega ne morete tajiti, ko je idrijski župan temu ali drugemu županu ali svetovalcu na uho nove cestne odbornike svetoval, pa je vsak z glavo majal, da ne, in ko je bila volitev, so vsi župani in svetovalci enoglasno volili stare, katerih delovanje pri cesti je bilo obče znano. — Ko bi isti dan bila volitev končana, bi bili ti tudi znanprej obveljali, razen enega; pa zviti nemčurji so volitev cestnega načelnika do 15. julija odložili, in ta čas g. Gostišo na Dunaj v razstavo poslali; ko pa nazaj pridejo, so mi rekli: „Kako da ste to neumnost naredili? Kdo bode dolgo pot 3 dobre ure hoda po opravih hodil? jaz nisem nobenemu pooblastila dal, da bi za-me volil.“ Dne 15. julija 1873 sem vpričo odbornikov c. k. okraj. glavarju g. Ogrincu v obraz povedal, da se bo ta volitev v „Novicah“ brala, kar se je zgodilo v 44. listu „Novic“ 29. okt. 1873. Da bi do zadnje instancije protestiral, mi ni treba, čim manj ima kdo opravljati, tim lože mu bo odgovor dajati od svojega delovanja; tukaj ste pokazali, da, kar ste nemčur postali, tudi za resnico ne marate.

K drugemu. Da nisem proračuna nikoli sam delal, to je res; oba se morava g. Fr. Gostiši za to delo zahvaliti, ki nama je od l. 1867 do 1875, vsako leto proračun spisal; zadnjega vam za leta 1873 in 1874, ko sem tudi jaz pričujoč bil. Dalje pravite, da sem za leto 1873 v proračun 5512 gld. 31 kr. vpisal. Res je, za cestna dela 2167 gld. 31 kr., za 7 cestarjev 880 gld. in na novo, kar še nikoli ni bilo poprej vpisanega, za cestno posipanje, in sicer za 2900 kupov peska po 85 kr., kar zneso 2465 gold. Če bi bili idrijski nemčurji vas poprej na limanice vjeli, bi bilo gotovo to še pri starem ostalo, ubogi kmetje bi Idriječanom cesto posipali, kakor poprej. To pa tudi ni vaša resnična, da bi plača sedmih cestarjev tako velika bila, da bi od 8430 gold. ostalo za cestna dela le 6681 gl., ker je nam vsem županom znano, da je sedmerih cestarjev plače 880 gld. na leto, ne pa toliko, kakor ste je vi v „Sl. Narodu“ zapisali, tudi ta vaša je tedaj bosa.

K tretjemu. Vi tudi trdite, da sem si jaz dobičke delal; pa Bog ve, da ne, tudi vi morate to vedeti, kake dobičke sva v teh 6 letih delala, prav za prav sva več napravila, kakor pridobila. Kdo je nama kaj povrnil dne 22. junija 1870 za pot v Ljubljano k deželnemu vladarju, ko sva mu prošnjo za rešitev idrijske tožbe v roke dala, ktera je bila dne 24. sept. 1870 št. 3802 de 1869 k našemu pridu rešena. Zdaj bi se vi več tako za pravo ne potezali. Čudno se mi pa zdi, da pišete tako, dasiravno vam je prigodba od škarpe pod Pelhanom dobro znana, ko imate vse popisano, da se je 20 tednov delala, koliko delavnih dni je bilo ta teden, koliko drugi teden, koliko se je dalo za bukove, koliko za hrastove kole, koliko za drugi les za oni most, za železo itd. Tudi je vam dobro znano, da je bil Jernej Karče to delo za 189 gl. prevzel, potem za 17 dni dela plače prejel, in ko je zbolel, naročil, da naj dela naprej Šimen Čerin, zidar v Ledinah, za 190 gld., pričel je delati to škarpo 8. aprila in konec maja je nekoliko manjkalo, da ni bila popolnoma dodelana. Ko je že poprej večkrat deževalo in potem celi teden močno dež lil, se je ta pokrajni kanal pri cesti zasul in voda je za novo škarpo tekla, zemlja se namočila in so se začela znamenja zemeljskega plazu 5 sežnje in 2 čevlja spodaj na senožeti ka-

zati. To zapazim in jim pokažem; videli so, da je resnično, hitro dobijo več delavcev in škarpo do temelja nazaj poderó. Potem sem še le jaz to delo prevzel, in se mi zdi za 20 tednov po 1 gl. 50 kr. na teden plače si vpisal, ktere sem pa, ker težko hodim, kar sem si nogo zlomil, voznikom izdal večidel, ko sem se k delu ali nazaj vozil. (Kon. pr.)

Iz Trsta, 30. marca. (Polit. društvo „Edinost“.) Tretji občni zbor je bil včeraj na Opčinah*) po 4. uri popoldne. Odprl in vodil ga je podpredsednik g. Nadlišek. Potem, ko se je bil prebral okrajšani zapisnik zadnjega zbora, začela se je obravnavati edina važna točka dnevnega reda, namreč adresa do presv. cesarja. Dvakrat prebrani in od treh govornikov podpirani načrt odborov je zbor sprejel enoglasno. Volila se je po okrajih deputacija šestih mož, ktera naj presvitlemu cesarju vdanosti in zvestobe adreso osebno in v okoliško narodni obleki pokloni, ko bode s svojo pričujočnostjo počastil naše mesto. Izvoljeni so bili gg. Sancin, Trobec, Nadlišek, Martelanec, Sošič, Nabrgoj. Poslednji je tudi nasvetoval, naj se 2. t. m. zvečer, ko bo mesto razsvitljeno, po okoliških hribih kresi napravijo, kar je bilo tudi sprejeto.

Domače novice.

V Ljubljani, 3. aprila.

(Cesar) se je peljal včeraj okoli 5 zjutraj skoz Ljubljano. Na kolodvoru so ga sprejeli načelniki vojaških in civilnih uradov, deželni načelnik Widmann in general Khun, ki se je bil predvčerajšnjim pripeljal v Ljubljano, sta se odpeljala z njim, prvi ga je spremljal do Št. Petra na Krasu. Kolodvor je bil lepo okinčan in s plinom razsvetljen.

(Za predsednika deželne sodnije) je imenovan predsednik Kresijske sodnije novomeške, g. Anton Gerčar.

(Iz seje deželnega odbora 26. in 27. marca.) Najvažnejše reči cele obravnave so bili proračuni različnih zakladov za l. 1876, ki se bodo predložili drugi teden po Veliki noči sklicanemu deželnemu zboru, namreč: proračun potrebščin in dohodkov deželne sadje- in vinorejske šole na Slapu, proračun posilne delavnice, deželno kulturnega zaklada, bolnišničnega, porodnišnega, norišnega, najdenišnega in sirotinskega zaklada in pa proračuni 20 različnih ustanovnih zakladov. — Sklenilo se je, da profesor Povše iz Gorice in deželni inženir Wičl še pred deželnim zborom ogledata za kmetijsko šolo ponudeni posestvi Grm pri Novem mestu in Rako, da se potem stavi deželnemu zboru odločen nasvet o tem, katero posestvo naj se kupi. — V zadevi nemškega gledišča l. 187⁹/₄ se je sklenilo, da se začne obravnavati z glediščnim vodjem Julijem Schwabeom. — V zbor za posvetovanje o prenaledbi občinske postave in o vpeljavi glavnih občin se povabi iz Notranjskega, iz Gorenjskega in Dolenjskega po 6 izvedencev izmed občinskih starešincev ali odbornikov.

(Redni občni zbor obrtniško-pomočnega društva, vpisanega tovarištva z omenjeno zavezo), bode v nedeljo 4. aprila 1875 dopoldne ob 11. uri v veliki mestni dvorani. Dnevni red: 1. Začetni govor društvenega ravnatelja. 2. Letno sporočilo in računski sklep za l. 1874. 3. Poročilo ravnatelja. 4. Poročilo v zadnjem obč-

*) Ljudstvo le tako izgovarja, ne pa „na Občini“. — Zato se prebivalci te vasi imenujejo Openci. Besedo Občine nekteri izpeljujejo iz „Ob pečinah“; beseda občina = srenja v naši okolici ni znana.

nem zboru iz voljenega odbora za pregled računov. 5. Volitev 4 udov v ravnateljstvo za tri leta. 6. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1875. 7. Posamezni nasveti udov.

(Dobro spovedan.) Pri Franciskanih v Ljubljani je bila procesija veliko soboto, po vstajenji, pri kateri je godla nova ljubljanska glasbena kapela. Med drugimi je zagodla tudi eno slovensko. Ta pa nekoga med gledalci stoječega nemčurja tako razkači, da rigaje se pravi: „No, to je gotovo „Costov marš.“ Gospa, ki to sliši, pa ga hitro vpraša: „No, če je, ali vam ni všeč? Bodo mar pri taki priložnosti godli kak Offenheimov ali Giskrov marš?“ Splošen smeh, nemškutar pa se tiho zgubi med množico.

Razne reči.

— Premembe pri učiteljstvu. Na Kranjskem: Gospod Jožef Mesner, učitelj v Šentkocijanu pri Turjaku, pride v Komend pri Kamniku, g. Janez Novak, iz Prečine v Šent-Mihel pri Rudolfovem, gosp. Leopold Božič iz Grahovega v Žiri pri Idriji. G. Edwin Blenk, zač. učitelj pri sv. Jakobu ob Savi, pride v Kostivnico na Štaj., tudi začasno.

— Razpisi učiteljskih služeb. Na ljudski šoli na Prečini pri Rudolfovem učit. služba z l. pl. 450 gld. in s prostim stanovanjem. — Prošnje do 5. aprila pri krajnem š. svetu na Prečini. (Post Rudolfswert.)

Popravek, pojasnilo!

Nasproti hudovoljnemu obrekovanju, ki ga je prinesel „Slovenec“ št. 38 1. aprila 1875, zoper gospoda Rögerja, trgovca v Ljubljani, jaz podpisani in tudi zadeti v polno zaverjenje one laži in v potrjenje resnice pričam, kakor nasleduje. — Gospod Röger mi je znesek 67 gld. — ne pa 55 gld. — posodil na menjico za 100 gld., ki je imela izteči 1. marca 1875, in sicer na vseskozi poštene obresti; v to pa je všteto tudi prav zmerno postavljeno odškodovanje (okoli 30 gl.), ki sem ga mu bil dolžan vsled z njim storjenega, pa po meni zopet razrešenega kupčijstva, in kar sem v resnici prav hvaležen in z radovoljnostjo sprejel. Gospod Röger od menjičnega zneska za 100 gl. od 1. marca 1875 prejema le prav zmerno obresti po 6 odstotkov, menjica še danes ni izplačana, akoravno je pretekel že poldrugi mesec, odkar je bila podpisana in morebiti bode še mesece in mesece morala čakati na rešenje, ne da bi za to se moralo več plačevati kakor po 6⁹/₄%. Toliki sovražljivi napad tega poštenjaka je toraj malopridno obrekovanje. Kar pa tiče nadaljno podtikanje o 10 in 30 gld., to ne zadeva gosp. Rögerja, temuč izvira od kupčije z lesom s F. L. lanskega leta, ktero je zadevni le po pismenem izročevanju menjic („in giro“) od poslednjega pridobil in pri čimur je šlo za velik znesek, pri čimur mi je gospod Röger veliko pomoč skazoval in me je obvaroval obilne z njegovimi lastnimi žrtvami zedinjene škode. Sicer moram pripoznati, da sem imel priliko spoznavati drugih „oderuhov“ tukaj v Ljubljani, gosp. Rögerja pa mora vsak previden in pošteno misleč človek za prav prizanašljivega upnika priznavati.

Blagovolite tedaj razglasiti ta moj čisto resnični popravek, kakor spričevanje, ki sem ga spisal in podpisal brez kacega siljenja in vplivanja.

V Ljubljani 2. aprila 1875.

Janez Golč l. r.,
tesar in hišnik.

Umrli so:

25. marca. Dužan Ludovik Bradaška, uradnik „Slovenije“ otrok, 17 m., za vnetjem vratu. — Tomaž Koblar, gostič, 36 l., za oslabiljenjem. — Primož Burjak, berač, 90 l., za pljučnim oslabiljenjem.

27. marca. Janez Golob, mesarja otrok, 3 l., za vodeno glavo. — Marija Marn, gostica, 78 l., umirajoča v bolnišnico prinesena. — Jakob Podboršek, zidar, 26 l., za gnjilobo čevesa.

28. marca. Jera Babič, 53 l., za prsno vodenico. — Rajmund Jeglič, mizarak otrok, 7 m., za božjastjo. — Marija Sušnik, gostilničarja žena 42 l., za mrzlico. — Lenka Sinkovec, inšt. reva, 78 l., za oslabiljenjem. — Marija Slapničar, delavca žena, 40 l., za pljučno sušico.

29. marca. Ana Grošel, 46 l., za pljučnico. — Marija Učak, fabr. delavka, 18 l., za pljučno sušico.

30. marca. France Janovšek, maš. voznik, 40 l., za pljučno sušico.

1. aprila. Janez Kukar, krčmar, 39 l., za pljučnim oslabiljenjem. — Ana Auer, posest. hči, 3 l., za oslabiljenjem možgan. — Ivana Francelj, pripravnica, 18 l., za vročinsko boleznijo.

Eksekutivne dražbe.

8. aprila. 2. Jere Danič-eve iz Velesovega (8875 gl.) v Kranju. — 2. Mat. Drenik-ovo iz Spodnje vasi (1440 gl.), — Tone Merhar-jevo, obe v Planini.

9. aprila. 3. Jož. Dolinšek-ovo iz Zavrha (4888 gl.) v Litiji. — 2. Marko Podlogar-ovo iz Brezja (6825 gl.) v Ratečah. — 2. Mat. Puhek-ovo iz Goleka (375 gl.) v Črnomlju. — 2. Mar. Lenaš-jevo iz spodnje Planine. — 2. Katarine Tomazin-ove iz Divjaka (4832 gl.), — 2. Pavel Žemeč-ovo iz Cirknice, — Ant. Jerina-vo iz zgornje Vasi, vse v Planini.

10. aprila. 2. Fr. Kos-ovo iz Polhovega graeca (410 gl.) na Vrhniki. — 2. Jan. Novak-ovo iz Podgore (1280 gl.) v Laščah. — 3. Janez Strucel-novo iz Dobli (320 gl.) v Črnomlju. — 2. Jak. Zaler-jevo iz Studenca (1793 gl.) v Ljubljani. — 3. Jož. Tomažič-ovo (1100 gl.) v Mokronogu. — 3. Janez Polončič-ovo iz Zaporice (2825 gl.) v Zatični.

Telegrafične denarne cene 2. aprila.

Papirna renta 71.05. — Srebrna renta 75.65. — 1860letno državno posojilo 112.60 — Bankine akcije 956. — Kreditne akcije 240.75. — London 111.15 — Srebro 103.50. — Ces. kr. cekini 5.23. — 20Napoleon 8.88.

Denarstvene cene. 1. aprila.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	71.15	71.50
5% renta v srebru	75.75	75.75
Srečke (lozi) 1854. l.	104.50	105.60
„ „ 1860. l. celi.	112.50	113.—
„ „ 1860. l. petinke	115.50	116.25
Premijski listi 1864. l.	127.—	127.50
Zemljiščine odveznice.		
Štatarske po 5%	93.—	94.—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	86.50	—
Ogerske po 5%	78.78	77.50
Hrvaške in slavonske po 5%	80.25	80.75
Sedmograške po 5%	75.75	76.25
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	954.—	926.—
Unionske banke	114.50	114.75
Kreditne akcije	239.25	239.59
Nižoavstr. eskomptne družbe	805.—	182.—
Anglo-avstr. banke	137.25	137.50
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	164.—	165.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	109.—	109.50
„ „ 50 „ „ „	54.50	55.—
Budenske „ 40 gld. a. v.	27.75	25.50
Salmove „ 40 „ „ „	35.75	36.50
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	27.—	28.—
Clary-jeve „ 40 „ „ „	27.50	28.—
St. Genois „ 40 „ „ „	27.50	28.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	20.50	21.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	23.25	23.75
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.22—	5.23—
Napoleonsd'or	8.88	8.90—
Srebro	103.70	104.—

V Trstu: Kava Rio 46—56, Mocca 70 gld. en cent. sladkor 4 cent 19—20 gld., olje dalmat. 24—26, boljše 35—38 gld. en cent. Petrolej 8.50—9 gld. v sodčilih.

Tržna cena preteklega tedna:

Mesta:	Mernik						
	Pšenice	Rži	Jčmena	Ovsa	Turšice	Ajde	Prosa
v Ljubljani	2.60	1.80	1.50	1.05	1.60	1.50	1.65
v Kranji	2.65	1.75	—	1.00	—	—	1.40
v Loki	2.65	1.70	—	1.00	—	1.50	1.70
v Novomestu	2.65	1.85	1.75	0.95	1.90	1.60	2.00
v Sodražici	2.85	—	1.85	1.00	1.90	1.60	1.85
v Mariboru	2.25	2.05	1.95	1.10	1.50	1.40	1.90
v Ptuj	2.15	1.70	1.50	1.00	1.38	1.23	1.55
v Celji	2.50	2.00	1.20	1.30	1.60	1.50	1.60
v Celoven	2.25	2.15	1.50	0.9	1.44	—	—
v Trstu	2.46	1.90	1.92	1.00	1.80	—	—
v Zagrebu	2.12	1.65	1.35	0.90	1.40	—	—
v Varaždinu	2.05	1.55	1.50	0.95	1.30	1.00	1.00
na Dunaju	2.50	1.90	1.65	1.16	1.60	—	—
v Peštu	2.45	1.50	1.60	1.10	1.75	—	—
v Pragi	2.60	2.16	1.85	1.40	—	—	—
v Graecu	2.43	1.00	1.30	1.13	1.45	—	—

Tržna cena:

Reči	v Ljubljani	v Novomestu	v Kranji	v Loki	v Sodražici	v Mariboru	v Celju	v Ptuj
Masla funt	0.60	0.50	—	0.50	0.50	—	—	—
Špeha „	0.34	0.36	—	—	0.36	0.36	0.36	0.32
Leče mernik	3.00	—	—	—	—	—	—	—
Krompirja „	1.20	1.10	—	1.00	1.00	1.10	1.00	0.90
Fižola „	2.80	2.40	—	—	2.20	—	—	—
Sena cent	1.30	1.20	1.40	1.25	—	1.80	1.00	2.00
Sem. detelja „	—	—	—	—	—	—	—	—
Prešiči cent	22.0	—	—	—	—	—	—	—
Govedinefunt	0.28	0.26	—	—	—	0.25	0.26	0.24
Teletine „	0.24	0.28	—	—	—	0.28	0.26	0.24
Jaje za 10 kr.	5	4	—	5	4	—	—	—

Učenec,

ki je zdelal spodnjo gimnazijo, se sprejme v tukajšnji lekarni (apoteki). Pojasnila daje anončni bureau v Ljubljani, knježev dvor (Fürstenhof) št. 206. (27—1)

Homojopatična lekarna v Ljubljani.

P. n. privržencem homojopatičnega zdravilstva daje podpisani na znanje, da si je vredil po polnem homojopatično lekarno, od zaloge alopatičnih zdravil strogo ločeno.

Stanjšave in smetve so vestno po naukih homojopatičnega zdraviloslovja narajene in posebno pazi se na to, da se samo čista in nepokvarjena zdravila rabijo.

Vse tako imenovane prvotne tinkture in esencije, natanko po predpisih napravljene, so zmerom na razpolaganje, isto tako cele popotne in hišne apoteke v žepni obliki; lekarna tudi rade volje prevzame napravo taci priročnih zbirk po posebnih željah in naročilih ter računa za-nje le svoje stroške.

Vnanjim naročilom se ustreza s poštnim obratom proti povzetju.

Za gosp. p. n. homojopatične zdravnike so cene posebno znižane.

Z odličnim spoštovanjem

(26—1) Josef Svoboda, lekarnica „pri zlatem orlu“ pred železnim mostom v Ljubljani.

Pravi

Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

čaj za čiščenje krvi.

(Čisti krv zoper protin in revmatizem)

je kot

spomladno zdravljenje

edino gotovo zdravilno krv čisteče sredstvo,

kar je od prvih medicinskih avtoritet Evrope

bilo z najboljim uspehom upotrebljavano.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po notranjem upotrebljanju vse nečiste za bolezni nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zasturanih trdovratnih boleznih, vedno gnoječih se r. n. kakor vseh spuščajev pri spolnih boleznih in po koži, mazolov po telesu ali po licu, lisajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden vspeh je imel ta čaj pri zagnjenosti jeter in vranice, enako pri žilni, zlatenici, silnem bolenju po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, vodnih nadlogah, močnejši, moškem oslabiljenju, toku pri ženah itd.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je bladeče sredstvo, ki raztopi in žene seavnico. Celi kup sprideval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se tirjane zastorj dopošljajo, spridejejo resnično zgorej navedenih razlogov.

V dokaz rečenega navedemo tukaj vrsto pripoznavalnih pisem:

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u. V Sparsndorfu pri Assigu ob Elbi 18. okt. 1874.

Vaša blagorodnost! Šest let že sem trpela najhujše potične bole in na nogah, pa nisem dobila nikjer nobene pomoči. Ko sem dobila slučajno Vaš izvrstni čaj za čiščenje krvi in ga pridno pila, sem k mojemu veselju precej čutila, da mi pomaga, kajti hude bolečine so toliko ponehale, da sem se vsaj mogla prosto gibati, v telesu pa sem čutila tako zdravje, kskoršnega žalibog! se že več let nisem veselila.

Ker sem trdnoga prepričanja, da me bo Vaš zdravilni čaj popolnoma ozdravil mojega trpljenja, Vas lepo prosim, pošljite mi po pošti še en paket Vašega čaja za čiščenje krvi.

Nadja se, da bom, kar želim, kmalo dobila, se podpisem spoštovanjem

M. Ana Thiele, soproga tesarskega mojstra.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u

V Kirchbergu ob Wagramu 29. okt. 1874.

Pošljite mi s poštnim povzajem prej ko mogoče dva zavitka po 8 porcij čaja za čiščenje krvi; mi prav dobro de in moja bolezen je že mnogo zboljšana.

Spoštovanjem

Alojzij Figlmüller.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen-u.

V Ratiboru pri Šiška-Mali Tabor 20. nov. 1874.

Častiti gospod! Ker se je Wilhelmov čaj pri moji ženi, ki je bila že čez 20 let bolna prav dobro obnesel, se obračam zopet do Vaše blagorodnosti, da mi pošljete tri pakete proti poštnemu povzetju.

Spoštovanjem

(17—6) Jože Heihl, kmetovalec.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen-u pri Dunaji ali v mojih časnih navedenih zalozah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezikih 1. gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Ljubljani pri Petru Lasniku; v Postojni, pri Jožefu Kupferschmidu; v Celji, pri Baumbachu, lekarju, Francu Rauscherju, lekarju in Karolu Krisperju; v Gorici pri Franzonič-u lekarju; v Celovcu pri C. Clementschitschu; v Mariboru Alois Quandestu; v Prassbergu pri Tribucu; v Novem mestu pri Dom. Ricoli-u; v Beljaku pri Matevž Fürstu; v Varaždinu pri dr. A. Halterju lekarju.

Natisnili Blaznikovi dediči v Ljubljani.